

Презентація на тему

**«Культурологія – як професія
і як наука»**

Підготував студент 1 курсу
Групи КР-45
Приходько Михайло

План

1. Основні терміни визначення культури.
2. Культурологія як наука.
3. Еволюція уявлень про культуру в історії європейської філософії.

Підходи до визначення культури:

Ціннісний. Згідно даного підходу культура розглядається як сукупність духовних і матеріальних цінностей, створюваних людьми.

Нормативний, згідно з яким зміст культури складають норми, правила, стандарти поведінки і стереотипи мислення.

Дидактичний підхід.

Розглядає культуру як те, чого людина навчилась, (а не успадкувала генетично).

Семіотичний підхід.

Даний підхід визначає культуру як сукупність знаків, текстів.

Психологічний підхід.

Вказує на зв'язок культури з психологією поведінки людей і бачить у ній соціально обумовлені особливості людської психіки.

Соціологічний.

Згідно даного підходу культура розуміється як чинник організації суспільного життя, як сукупність ідей, принципів, соціальних інститутів, що забезпечують колективну діяльність людей.

Культурологія наука **міждисциплінарна, інтегративна.**

Як галузь гуманітарного знання культурологія пов'язана з такими суспільними науками, як:

- **Філософія (філософія культури);**
- **Історія (історія культури);**
- **Соціологія (соціологія культури);**
- **Антропологія (антропологія культури).**

Предметом культурології культура виступає як особливий, властивий тільки людині спосіб життєдіяльності, який розкриває себе історично.

Культурологія вивчає:

- Культурні аспекти різних сфер суспільного життя (політичній, економічній і т. д.);
- Особливості та досягнення тих культур, які склали основу розвитку світової культури (культури Стародавнього світу, культури Сходу, антична культура, середньовічна культура тощо), а також культури різних етносів і націй;
- Тенденції і перспективи розвитку сучасної культури.

Етапи становлення культурології як області наукового знання:

- Етнографічний (1800 - 1860)
- Еволюційний (1860 - 1895)
- Історичний (1895 - 1925)

В культурології застосовуються наступні методи аналізу культури:

- Еволюційний;
- Порівняльно-історичний;
- Цивілізаційно-типологічний;
- Системний.

Основні завдання культурології:

- Аналіз культури як системи культурних феноменів;
- дослідження ментального змісту культури;
- виявлення зв'язків між елементами культури;
- дослідження типологій культур;
- розв'язання проблем соціокультурної динаміки.

Фактори, що визначили виникнення культурології:

1. Усвідомлення людством великого розмаїття культур, а також того, що кожна культура унікальна і неповторна.
2. Усвідомлення людством численних кризових явищ у культурі ХХ століття.
3. Прагнення людства виробити єдині духовні орієнтири, створити умови для прогресивного розвитку суспільства і його культури.

Культурологія як наука, остаточно оформилася в 20 столітті, спирається на певну філософську традицію.

Для європейської культурології основні історичні етапи даної традиції становлять **Античність, Середні віки і Новий час.**

Антична філософія.

Давньогрецька традиція.

Вперше тема культури, проблема буття людини в суспільстві виявляється у філософії софістів (Протагор, Горгій), а також в філософії Сократа.

- У давньогрецькій філософії аналогом поняття «культура» виступало поняття «пайдейя» (виховання, освіта).
- Культура як процес виховання і освіти передбачала культивування в людині релігійності, патріотизму, громадянськості, свободи.

Римська традиція:

У перекладі з латинського, культура позначає процес обробки, обробітку землі, перетворення природи з метою її зміни. Вперше термін «культура» («culture») вжили римський письменник Катон, а також оратор Цицерон.

Епоха Середньовіччя (5-15 ст.).

В епоху Середньовіччя домінуючим стає християнський світогляд.

Осмислення культури набуває богословське звучання.

Богослови епохи Середньовіччя (**Боецій, Августин Блаженний, Фома Аквінський**) вважали, що:
культура виникає через усвідомлення людиною духовної спорідненості з Богом, через духовне самовдосконалення.

В основі середньовічного уявлення про культуру лежить **аскетичний ідеал особистості** (в його основі – образ людини духовної, яка страждає, спраглою спокути своїх гріхів).

Філософія епохи **Нового часу** (17 - перша пол. 19 століття) складається під впливом новацій та ідей епохи Відродження (гуманізм, антропоцентризм).

Ідеї та цінності, що визначили розуміння культури у філософії епохи **Нового часу**:

- пріоритет наукового знання;
 - ідеали гуманізму (визнання людини вищою цінністю суспільного розвитку);
 - ідея прогресивного розвитку суспільства
 - автономність моралі і особистості по відношенню до релігії.
- У філософії епохи Нового часу формується «класична модель культури» (В. Кант, Р. Гердер).

«Класична модель культури» – культура це результат історичного розвитку людства і показник досягнутого ним рівня розумних і гуманних відносин.

КУЛЬТУРОЛОГІЯ (в т.ч. Естетика)

Література:

- 1. Учебно-методический комплекс «Культурология». - Минск, МИУ, 2004.
- 2. Учебно-методический комплекс «Культурология. Эстетика». - Минск, МИУ, 2006.
- 3. Радугин А.А., Пархоменко И.Т. Культурология в вопросах и ответах. - М., 2001.
- 4. Культурология. Учебник / Под ред. Н.Г. Багдасарьян. - М., 1999.